

PYLL-indeksi 2018-2022 ja Kansallinen terveysindeksi 2019-2022 / asiantuntijaesittely

Hyvinvointilautakunta 17.09.2024 § 187
654/00.04.01/2024

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue on tuottanut hyvinvointialueen sekä alueen kuntien käyttöön PYLL-raportin, joka kattaa vuodet 2018-2022. PYLL-raportti on tehty alueellisena kahdesti aikaisemmin ja se tuottaa PYLL (Potential Years of Life Lost) -tiedot niin hyvinvointialueetasoisesti kuin kuntakohtaisesti. PYLL on kansainvälisesti laajasti käytetty hyvinvoinnin ja terveyden mittari. PYLL:n pohjatiетoina ovat Tilastokeskuksen kuolinsyirekisterin kuolinsyirehmittäisiä tietoja, jotka on ryhmitelty OECD-luokituksen mukaisesti. Tämä luokitus mahdollistaa tietojen kansainvälisen vertailun. Analyysi sisältää kvantitatiiviset PYLL-tulokset sekä kvalitatiiviset yhteenvedot Keski-Uudenmaan hyvinvointialueesta sekä erikseen alueen kuntien analyysit. PYLL-tuloksissa hyvinvointialueen tietoja verrataan koko maan tietoihin ja kuntien tuloksia hyvinvointialueen tietoihin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä terveydentilan yksi perusosoitin muodostuu kuolleisuuden mittaamisesta. PYLL-raportissa kuolleisuutta mitataan laskemalla ennalta esiintyneiden kuolemien perusteella vältettävissä olevat ennenaikaisesti menetetyt elinvuodet (Potential Years of Life Lost). Näin saadaan tieto yleisimmistä varhaisia kuolemia aiheuttavista syistä, jotka voitaisiin kokonaan estää tai hoitaa siten, ettei niihin tarvitsisi turhaan kuolla. PYLL-raportissa ikärajausena on käytetty 0-75 vuotta ja menetykset ilmoitetaan PYLL-indeksin muodossa eli menetetyt elinvuodet/ 100 000 asukasta/ vuosi.

Kansallinen terveysindeksi on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tuottamaa hyvinvointialueetasoista ja kuntakohtaista tietoa, jota hyödynnetään esimerkiksi hyvinvointikertomuksissa. Tarkastelussa on kansallisen terveysindeksin tulokset vuosilta 2019-2022. Kansallinen terveysindeksi koostuu useasta eri alaindeksistä ja uutena alaindeksinä mukaan on otettu työkyvyttömyyttä kuvaavat indeksit. Kansallisen terveysindeksin tavoitteena on tunnistaa, millainen taakka yleisimmistä ja kuormittavimmista terveysongelmista muodostuu eri alueilla sekä millaisia muutoksia siinä voidaan havaita.

Terveysindeksi kuvaa hyvinvointialueiden ja kuntien väestön terveyttä ja työkykyä suhteessa koko maan tasoon. Indeksien arvo on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastavuus tai työkyvyttömyys alueella on. Koko maan viimeisin arvo on aina 100. Terveysindeksistä tuotetaan sekä ikävakioidut että -vakioimaton versio. Ikävakioidut tulokset häivyttävät ikärakenteiden vaikutukset, joten tulokset soveltuvat alueiden väliseen vertailuun. Ikävakioidun indeksi kuvaa taas alueen todellista sairaustaakkaa.

Valmistelija	Hyvinvointipäällikkö Vuokko Leirimaa, sähköposti vuokko.leirimaa(@)mantsala.fi
Esittelijä	Hyvinvointipäällikkö Leirimaa Vuokko
Päätösehdotus	Mäntsälän hyvinvointilautakunta merkitsee esityksen PYLL-raportin ja Kansallisen terveysindeksin tuloksista tiedoksi.
Käsittely	Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen (HYTEAS tulosalue) johtava asiantuntija Tero Seitsonen esitteli asiaa kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaan.